

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1939-1940.	N° 178		ZITTINGSJAAR 1939-1940.
	7 Mars 1940	7 Maart 1940	

PROJET DE LOI

portant modification de l'article 18 de la loi du 12 mars 1818, qui règle tout ce qui est relatif à l'exercice des différentes branches de l'art de guérir.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 12 mars 1818 qui règle encore de nos jours l'exercice des différentes branches de l'art de guérir stipule en son article 18 :

« Toutes personnes non qualifiées qui exerceront quelque branche que ce soit de l'art de guérir, encourront, pour la première fois, une amende 25 à 100 florins, avec confiscation de leurs médicaments; l'amende sera doublée en cas de récidive; pour une troisième contravention, le délinquant sera puni d'un emprisonnement de quinze jours à six mois. »

Il peut paraître étonnant que cette loi n'ait prévu, indépendamment des pénalités proprement dites, que la seule confiscation des médicaments et n'ait pas retenu la confiscation non moins importante des appareils et instruments qui ont servi à commettre l'infraction.

La raison doit en être cherchée dans le fait que la thérapeutique utilisée à cette époque éloignée consistait presque uniquement dans l'administration de médicaments. Prescrire et administrer les médicaments aux malades représentait alors la forme magistrale de l'exercice de l'art de guérir.

La situation a évolué considérablement depuis 1818. D'une part, la médecine interne ne doit plus être considérée comme constituant l'essence même de l'art de guérir; les diverses branches de l'art de guérir ont pris au contraire un développement insoupçonné. D'autre part, les moyens thérapeutiques utilisés aujourd'hui se sont multipliés et se sont particulièrement enrichis par l'application de disciplines empruntées à d'autres sciences, notamment la physique. L'électricité a ouvert, par exemple, un champ illimité aux applications thérapeutiques : rayons X,

ONTWERP VAN WET

houdende wijziging van artikel 18 van de wet van 12 Maart 1818, tot regeling van alles wat betreft de uitoefening van de verschillende takken der geneeskunst.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De wet van 12 Maart 1818, die thans nog de uitoefening van de verschillende takken der geneeskunst regelt, bepaalt in haar artikel 18 :

« Alle niet bevoegde personen, eenigen tak der geneeskunst, hoe ook genaamd, uitoefenende, zullen voor de eerste maal verbeuren eene boete van 25 tot 100 guldens, met confiscatie hunner geneesmiddelen; voor de tweede maal achterhaald wordende, het dubbel daarvan betalen, en bij de derde overtreding, met gevangenis van twee weken tot zes maanden worden gestraft. »

Het zal wellicht opvallen dat deze wet, naast de eigenlijke straffen, niets anders voorzien heeft dan de verbeurdverklaring van de geneesmiddelen, terwijl de instrumenten en apparaten, waarmee de inbreuk begaan werd, onverlet gelaten worden.

De reden daarvan dient gezocht in het feit dat de geneeskunde, ten tijde van het uitvaardigen dier wet, bijna uitsluitend bestond in het toedienen van geneesmiddelen. Geneesmiddelen aan de zieken voorschrijven en toedienen was om zoo te zeggen de eenige vorm waarin het geneesheerenberoep uitgeoefend werd.

Sedert 1818 heeft de toestand in geweldige mate geëvolueerd. Eensdeels moet de inwendige geneeskunde niet langer beschouwd worden als zijnde essentieel de geneeskunde; de verschillende takken der geneeskunst hebben immers sindsdien een niet te verwachten uitbreiding genomen. Anderdeels, worden thans zoo vele nieuwe middelen in de therapie aangewend en worden vooral de toepassingen van principes, ontleend aan andere wetenschappen, inzonderheid aan de physica, te nutte gemaakt. De electriciteit, bijvoorbeeld, heeft een niet te overzien

rayons ultra-violet, infra-rouges, galvanothérapie, radiothérapie, etc.

Il importe donc de considérer que de nos jours les appareils et les instruments ont pris une place considérable dans le diagnostic comme dans le traitement des maladies et que leur utilisation s'est généralisée dans les diverses branches de l'art de guérir. On recourt parfois à un outillage tout particulièrement compliqué; il en est notamment ainsi en physiothérapie, en ophtalmologie, en oto-rhinolaryngologie, etc.

On ne peut se dissimuler les dangers de l'utilisation inconsidérée de bon nombre de ces nouveaux moyens de détection et de traitement. Des lésions graves ou des troubles pathologiques peuvent résulter de leur emploi par des personnes incompetentes.

Aussi, il apparaît d'un intérêt primordial de ne permettre l'utilisation d'appareils et instruments dans un but de diagnostic et de traitement qu'aux seules personnes habilitées dans l'exercice de l'art de guérir et de prescrire, en cas d'infraction, la confiscation de ce matériel par mesure d'ordre. Il s'agit, en d'autres termes, de compléter la loi du 12 mars 1818 en étendant aux appareils et instruments qui ont servi ou qui sont destinés à commettre l'infraction, la confiscation que le législateur de 1818 avait limitée aux médicaments parce qu'elle était en réalité la seule qui se justifiait à l'époque.

Sans doute, l'article 42 du Code pénal retient-il la confiscation spéciale mais celle-ci s'applique « aux choses formant l'objet de l'infraction et à celles qui ont servi ou qui ont été destinées à la commettre, quand la propriété en appartient au condamné. »

Cette disposition ne peut que s'avérer insuffisante dans la pratique, puisque les délinquants n'hésitent pas à utiliser un matériel dont ils ne se sont pas rendus propriétaires à la seule fin de le soustraire éventuellement à la saisie et à la confiscation.

Il importe donc, dans l'intérêt du malade, de mettre désormais le délinquant dans l'impossibilité de continuer ses pratiques délictueuses en donnant à la confiscation des appareils et instruments utilisés dans la thérapeutique moderne le caractère d'une mesure de police. La confiscation doit, en pareil cas, être prononcée, même en cas de relâche du prévenu et quoique la chose confisquée appartienne à un tiers.

La modification proposée revêt d'autre part un véritable caractère d'urgence, au moment où les premiers conseils de l'Ordre des Médecins sont sur le point d'être constitués et vont s'employer à assurer

terrein géopend voor geneeskrachtige toepassingen : X-stralen, ultra-violetstralen, infra-roode stralen, galvanotherapie, radiotherapie, enz.

Er dient dus rekening mede gehouden dat de toestellen en instrumenten heden ten dage een aanzienlijke plaats ingenomen hebben, zoowel in het stellen der diagnose als in het behandelen der ziekten, en dat er thans algemeen gebruik van gemaakt wordt in de verschillende takken der geneeskunst. In sommige gevallen heeft men zelfs te doen met uiterst ingewikkelde installaties; dit geldt vooral voor de physiotherapie, voor de behandeling van oogziekten, van neus-, keel- en oorziekten, enz.

Het gevaar, dat aan het onbevoegd gebruik van tal van deze nieuwe opsporings- en behandelingsmiddelen verbonden is, mag niet onderschat worden. Wanneer zij gebruikt worden door onbevoegde personen kunnen zij ernstige letsels of pathologische stoornissen veroorzaken.

Derhalve, is het duidelijk dat het van het allergrootste belang is het gebruik van toestellen en instrumenten voor het stellen van een diagnose of voor de behandeling slechts toe te laten aan personen, die gerechtigd zijn de geneeskunst uit te oefenen en, in geval van misdrijf, de verbeurdverklaring van dat materieel, bij maatregel van orde, voor te schrijven. Met andere woorden, is het dus wenschelijk de wet van 12 Maart 1818 aan te vullen en de verbeurdverklaring, door den wetgever in 1818 uitsluitend voorzien ten opzichte van geneesmiddelen, omdat deze destijds alleen noodzakelijk bleek, uit te breiden tot de toestellen en instrumenten, die gediend hebben of bestemd zijn tot het plegen van het misdrijf.

Weliswaar, voorziet artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht reeds de bijzondere verbeurdverklaring, doch deze is toepasselijk « op de zaken welke het voorwerp van het misdrijf uitmaken en op die welke gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van het misdrijf, wanneer zij eigendom van den veroordeelde zijn. »

In de praktijk, kan dergelijke bepaling geen afdoende uitslagen opleveren, aangezien de schuldigen voorzichtig genoeg zijn materieel te gebruiken, dat hun niet in eigendom toebehoort, ten einde aldus te voorkomen dat het eventueel zou in beslag genomen of verbeurd verklaard worden.

In het belang van den zieke, komt het er dus op aan den overtreder de mogelijkheid te ontnemen om met zijn verboden practijk voort te gaan, door aan de verbeurdverklaring der in de moderne therapie gebruikte toestellen en instrumenten het karakter van een politiemaatregel te geven. In zulk geval moet de verbeurdverklaring uitgesproken worden, zelfs wanneer de belichte van rechtsvervolgung ontslagen wordt en niettegenstaande het feit dat het verbeurd verklaarde voorwerp aan een derde toebehoort.

Bovendien is de voorgestelde wijziging van werkelijk dringenden aard, nu de eerste raden van de Orde der Geneesheeren binnen zeer korten tijd zullen samengesteld worden en deze dus voor de inwendige

la discipline intérieure de la profession. L'institution de l'Ordre appelle logiquement des mesures concomitantes tendant à rendre plus efficace la protection du public contre les entreprises d'irréguliers, non pourvus du diplôme légal de docteur en médecine, et qui, de ce fait, échapperont à la juridiction de l'Ordre.

Il importe enfin, dans les circonstances actuelles, de protéger le public contre les charlatans — souvent des étrangers — qui pourraient profiter de l'absence de nombreux médecins mobilisés pour exercer presque impunément leur malhonnête mais lucrative profession.

La modification de l'article 18 de la loi de 1818 faisant l'objet du projet de loi apparaît ainsi à tous égards comme une mesure judicieuse et indispensable.

Le Ministre de la Santé publique,
M.-H. JASPAR.

PROJET DE LOI

LÉOPOLD III, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Santé publique,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit sera présenté, en Notre nom, aux Chambres législatives, par Notre Ministre de la Santé publique :

Article unique.

A l'article 18 de la loi du 12 mars 1818, les mots « avec confiscation de leurs médicaments » sont remplacés par « avec confiscation de leurs médicaments, ainsi que des appareils et instruments qui ont servi ou qui sont destinés à commettre l'infraction ».

Donné à Bruxelles, le 2 mars 1940.

LÉOPOLD.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Santé publique,

M.-H. JASPAR.

beroepstucht zullen hebben in te staan. De instelling van de Orde moet logischerwijze gepaard gaan met maatregelen, die ten doel hebben het publiek doelmatiger te beschermen tegen het optreden van personen, die niet in het bezit zijn van het diploma van doctor in de geneeskunst en, weshalve, aan de rechtsmacht der Orde zullen ontsnappen.

Ten slotte, is het in de huidige omstandigheden ook nog noodig het publiek te beschermen tegen de kwakzalvers, — veelal vreemdelingen — die van de afwezigheid van zoovele opgeroepen geneesheeren gebruik zouden kunnen maken om hun oneerlijk maar winstgevend beroep haast ongestraft uit te oefenen.

Uit bovenstaande blijkt dus dat de wijziging van artikel 18 van de wet van 1818, die het voorwerp uitmaakt van bijgaand ontwerp van wet, in alle opzichten een noodzakelijke en oordeelkundige maatregel is.

De Minister van Volksgezondheid,
M.-H. JASPAR.

ONTWERP VAN WET

LÉOPOLD III, KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onzen Minister van Volksgezondheid,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het ontwerp van wet, waarvan de tekst volgt, zal in Onzen naam door Onzen Minister van Volksgezondheid bij de Welgevende Kamers worden ingediend :

Eenig artikel.

In artikel 18 van de wet van 12 Maart 1818 worden de woorden « met confiscatie hunner geneesmiddelen » vervangen door « met confiscatie van hun geneesmiddelen, zoomede van de toestellen en instrumenten, die gediend hebben of bestemd zijn tot het plegen van het misdrijf ».

Gegeven te Brussel, den 2^e Maart 1940.

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Volksgezondheid,